

Beslut – Återställande av underskott 2023

FÖRSLAG TILL BESLUT

Styrelsen föreslås besluta

- Planens inriktning gällande underskottshantering 2023 godkänns
- Förvaltningen ges i uppdrag att utreda möjlighet och effekter vid försäljning av tillgångar och tjänster
- Förvaltningen ges i uppdrag att göra en ekonomisk genomlysning av kostnader, exempelvis: lokalhyror och tjänsteköp.

Anna Alm Andersson
förbundsdirektör

Madelaine Salomonsson
Ekonomichef

Sammanfattning / redogörelse

Förbundsfullmäktige beslutade om återställande av underskottet på drygt 60 miljoner som uppstått under uppstartsåret, kopplat till senarelagd start och uteblivna beställningar på grund av regioners överlappande avtal och en tröghet i sjukvårdens omställning till nya beställningsrutiner.

Kort återgivning av beslutsprocessen

Styrelsen för Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg uppdrog den 16 juni till förbundsdirektören att inkomma med ett åtgärdsförslag för att möta det prognosticerade resultatunderskottet för 2022. I det första förslaget som presenterades för styrelsen den 20e september lyftes fyra möjliga alternativ:

I. Hemtagning av underskottet under 2022

Hemtagning av underskottet genom egna åtgärder under 2022 skulle inte vara genomförbart.

II. Återställande av underskottet under 2023

Hemtagning av underskottet genom åtgärder under 2023 skulle innebära radikala åtgärder som försäljning av flygplan alt. stängning av beredskapsbas. Konsekvensen skulle bli att Svenskt Ambulansflyg inte skulle kunna uppfylla sitt uppdrag.

III. Återställande av underskottet på längre sikt (3 år)

Återställande av underskottet på tre år skulle endast vara möjligt med avsevärt högre flygtimpris, vilket

bedömdes utgöra en risk för beställningsviljan.

IV. Återställande genom medlemsbidrag under 2022

Endast detta förslag bedömdes vara möjligt.

Styrelsen beslutade vid sammanträdet den 20e september om ett omtag på regionledningsnivå (ekonomidirektörer och regiondirektörer), vilket ledde fram till ett femte förslag från ekonomidirektörerna om att återställa underskottet på 10 års sikt.

Frågan bereddes genom information vid ordinarie fullmäktigesammanträde, ytterligare styrelsesammanträde och vid medlemssamråd innan beslutet fattades vid extra förbundsfullmäktige den 8e december om att underskottet för 2022 ska regleras av kommunalförbundet och med hänsyn till synnerliga skäl, under en period av 10 år.

Underlag för processen i sin helhet

- §45 Beslut – Åtgärder för ekonomi i balans 2022 221208
- KSA-82 2022 Missiv Beslut Åtgärder för ekonomi i balans 221124
- KSA-82 2022 Åtgärder för ekonomi i balans 2022 urspr underlag sept 2022

Uppdrag åtgärdsplan

Vid sammanträde den 23 mars beslutade förbundets styrelse att ge förbundsdirektör i uppdrag att presentera en åtgärdsplan vid sammanträdet i juni för att nå ekonomi i balans 2023.

Återhämtning 2023

Återhämtning av underskottet bestående av drygt 60 miljoner på tio år innebär ett årligt resultatöverskott på i genomsnitt 6 miljoner per år, utöver budgeterat resultat. Åtgärderna kan bestå av högre intäkter och/eller minskade kostnader.

Återhämtning av 6 miljoner under 2023 bedöms inte vara möjligt av samma skäl som lagts fram inför återställande av underskott 2022, dvs det skulle riskera svåröverblickbara konsekvenser för framtiden. Bedömningen är att ett återställande på 10 år är möjligt att genomföra på ett sätt som säkrar både fortsatt utveckling av verksamheten och tryggar regionernas behov av ambulansflyg men en översyn av kostnader och intäkter behöver göras för att rikta åtgärderna rätt.

Vägval på lång och kort sikt – 10 år

Med förväntad operativ förmåga bedöms det inte möjligt att hämta hem underskottet genom besparingar, då verksamheten redan från start är slimmad. På pilotsidan råder ett underskott i bemanning för en tillräcklig robusthet. Kanslidelen är bemannad av ett fåtal tjänster där medarbetare vardera ansvarar för flera funktioner.

Verksamheten har en hög kostnadsmedvetenhet och med nya och omförhandlade avtal finns potential till minskade kostnader men i nuläget begränsat till relativt ökande kostnader kopplat till en i samhället generell hög inflationstakt och i synnerhet för flyget där både flygplatser och bolag inom ground handling och underhåll har i uppdrag att hämta igen underskott som uppstått under pandemin.

Verksamheten har genomfört ett strategiarbete på kort och lång sikt tillsammans med alla medarbetargrupper vid samtliga arbetsplatser. Ett antal intressanta förslag har synliggjort potentialen både gällande ökade intäkter och minskade kostnader. Verksamhetens inneboende kraft till förändring bedöms vara hög.

Planen för återhämtning av underskottet utgår från två vägval, men där kombinationen bedöms ge bäst effekt.

Intäkter

Förbundets uppgift och ändamål, enligt förbundsordningen innebär en begränsning till ambulansflyguppdrag från Sveriges regioner. Verksamheten får idag förfrågningar från andra myndigheter i Sverige och i våra grannländer. På längre sikt är en utvidgning av uppdraget en möjlighet till intäkt, kunskapsutbyte och redundans, både för regionernas bästa och Sveriges förmåga att klara en större samhällsstörning.

Köptrohet

På kort sikt är bedömningen att det finns en potential till en mindre men snabb ökning i intäkter genom ökad köptrohet enligt medlemskapets innebörd och förbundets uppdrag. En viktig aktivitet är därför kommunikation och förtroendestärkande aktiviteter i samarbete med regionerna.

Försäljning av immateriella tillgångar och tjänster

Den resa förbundet har gjort med att starta en verksamhet på kort tid. Utbildning och kompetens inom många områden innebär ett kunskapskapital av värde som är efterfrågat av andra aktörer. Att kunna bidra med immateriell tillgång till andra aktörer skulle utöver intäkter även fungera förtroendestärkande.

Aktiviteter

Att styrelsen ger förbundsdirektör i uppdrag att inleda en översyn av möjligheter med försäljning av immateriella tillgångar och tjänster.

Kostnader

Förbundet köper idag tjänster på en marknad med snabb kostnadsutveckling.

Lokaler

Delar av förbundets lokaler behöver ses över utifrån sin ändamålsenlighet och nyttjande. Kontrakt tecknades före verksamhetsstart och under pandemin. Bedömningen är att det finns en viss kostnadsbesparande effekt, möjligt i kombination med andra aktiviteter.

Tjänsteköp och konsulter

Verksamheten inledde köp av tjänster under verksamhetsstart och pandemin. Därefter har verksamheten etablerats och inlett en utvecklingsresa samtidigt som omvärlden genomgått en mer eller mindre bestående förändring. Bedömningen är att det skulle kunna finnas potential till minskade kostnader och en ökad effektivitet genom alternativa lösningar.

Aktiviteter

Att styrelsen ger förbundsdirektör i uppdrag att inleda en genomlysning av tjänsteköp, lokaler etcetera.